

MWONGOZO WA UTAYARI WA JANGA

SW

KISWAHILI

PIA UNAPATIKANA KATIKA:

Español

中文

Filipino

Tiếng Việt

한국어

Lus Hmoob

LISTOS CALIFORNIA:

ListosCalifornia.org

OFISI YA GAVANA YA

HUDUMA ZA DHARURA:

CalOES.ca.gov

OFISI YA GAVANA

YA CALIFORNIA:

Gov.ca.gov

HATUA ZA USALAMA KWA AJILI YA JANGA LOLOTE

1.

Pata arifa
ili ujue cha
kufanya.

2.

Unda
mpango wa
kuwalinda
watu wako.

3.

Tayarisha
Mkoba
wa Safari
wenye vitu
unavyohitaji.

4.

Unda
Kisanduku
cha Kusalia
Mahali wakati
huwezi
kuondoka.

5.

Wasaidie
marafiki
na jirani
kujitayarisha.

1. PATA ARIFA ILI UJUE CHA KUFANYA

Jisajili ili upate arifa za kaunti yako. Nenda kwenye CalAlerts.org. Pia unaweza kujisajili kwa **programu ya onyo la tetemeko la ardhi ya MyShake**.

MFUMO WA KARIBU WA ARIFA WA KAUNTI YANGU NI:

MFUMO WA ARIFA WA KARIBU

MIFUMO MINGINE YA ARIFA

Pata chanzo cha habari cha kuaminika

Wakati janga linapotokea, unahitaji kujua kinachoendelea na kupata taarifa za hivi punde kuhusu unachopaswa kufanya na mahali unakopaswa kuenda. Kuna njia nyingi za kupata taarifa hizi.

Runinga

Redio

Pigia 211

Simu ya Mezani

Rununu

Barua pepe

Simu mahiri

Mitandao yaq Jamii

Redio Ham

Pata kituo chako cha redio kwa ajili ya arifa za dharura kwenye ListosCalifornia.org.

VITUO VYA REDIO NINAKOISHI/NINAKOFANYA KAZI:

TOVUT ZA HUDUMA ZA DHARURA

211CA.org

Pigia 211 kwa njia na makao ya uhamishaji.

CalOES.ca.gov

Miongozo, arifa na huduma za jimbo.

Response.ca.gov

Habari za wakati halisi za moto wa nyika na makao.

Ready.gov

Huduma za kujitayarisha kwa janga lolote.

ListosCalifornia.org

Pata huduma zaidi ili ujitatayarishe.

2. UNDA MPANGO WA KUWALINDA WATU WAKO: UNGANA NA ULINDE

Fikiria yule unayetaka kuungana naye wakati wa dharura. Inaweza kufa familia, jirani, marafiki au watunzaji. Andika majina na maelezo yao ya mawasiliano. Shiriki nakala na kila mtu kwenye orodha yako.

Pia mchague mtu mmoja nje ya eneo mahali unapoishi ambaye hataathiriwa na janga la karibu nawe. Wewe na wawasiliani wako mnaweza kuwasili salama na jamaa au rafiki wa mbali na kushiriki mahali mliko.

WAWASILIANI WA DHARURA

JINA LA MWASILIANI

MWASILIANI WA NJE YA MJII

RUNUNU

SIMU YA NYUMBANI

ANWANI YA BARUA PEPE YA

SHULENI/

RUNUNU

NYUMBANI

JINA LA MWASILIANI

SIMU YA NYUMBANI

RUNUNU

SIMU YA NYUMBANI

ANWANI YA BARUA PEPE YA

SHULENI/

ANWANI YA BARUA PEPE YA

NYUMBANI

JINA LA MWASILIANI

NYUMBANI

RUNUNU

SIMU YA NYUMBANI

ANWANI YA BARUA PEPE YA

SHULENI/

NYUMBANI

Jaribu kutuma ujumbe ikiwa simu za karibu haziwezi kuingia wakati wa janga.

2. UNDA MPANGO WA KUWALINDA WATU WAKO: HATUA YA UHAMISHAJI

Ikiwa huko salama nyumbani, kazini au shulenii kutokaa na janga, utahitaji kuenda eneo salama na ukutane na watu unaowajali. Kabla ya janga, chapisha au tafuta ramani ya karatasi. laweza kusaidia kukufikisha mahali salama kutoka pale ulipo ka sababu huenda usipate huduma za rununu.

Jitayarische kuenda upande salama, kwenye **eneo salama lililo karibu**, lenye onyo kidogo.

1. Fuata mwongozo wa mamlaka ya ndani.

Yatashiriki taarifa za hivi punde kwenye vituo vya habari na kujua njia bora za kukulinda. Huenda maagizo yakatoka kwenye idara yako ya moto, liwali au idara ya polisi, au kutoka kwa viongozi waliochaguliwa, kama vile meya au wasimamizi.

Sikiliza habari na ujisajili kwa arifa za karibu kwenye **CalAlerts.Org**.

2. Jifunze njia tofauti za kuondoka katika jamii yako haraka.

Huenda barabara ya kuenda mahali salama isiwe njia yako ya kawaida wakati wa janga. Majanga yanaweza kufunga barabara na njia za mabasi unazofuata wakati wa kawaida. Fahamu njia zaidi za kukwepa wakati wa dharura. Jifunze vidokezo hivyo na watu ambao wataandamana na wewe. Kwa kufanya hivyo, mtajua jinsi ya kukaa pamoja wakati wa hali halisi ya dharura.

3. Kuwa tayari kuenda mahali salama.

Tayarisha vitu kwenye Mkoba wa Safari. Tayarisha mpango wako wa **Ungana na Ulinde** na ujaze Local Resource Directory yako. Wasiliana na watu unaowajali na wanaokujali. Amua ikiwa ni salama na inawezekana kuenda nyumbani kwa familia au marafiki. Ikiwa haiwezekani, tafuta makao ya umma.

2-1-1

Piga **211** kwenye simu yako ili
upate makao ya umma.

2.

UNDA MPANGO WA KUWALINDA WATU WAKO: KITABU CHA MAELEZO YA MAWASILIANI YA KARIBU KUHUSU HUDUMA ZA JANGA

Kama sehemu ya mpango wako wa **Ungana na Ulinde**, unapaswa pia kuandika nambari za simu na tovuti za mashirika muhimu yanayoweza kukusaidia wakati wa hali y dharura.

ANWANI BORA ZA MAWASILIANO WAKATI WA DHARURA

IDARA YA MOTO/CALFIRE

SIMU	TOVUTI
------	--------

LIWALI/IDARA YA POLISI

SIMU	TOVUTI
------	--------

SHIRIKA LA USAFIRI WA UMMA

SIMU	TOVUTI
------	--------

KAMPUNI YA NISHATI

SIMU	TOVUTI
------	--------

KAMPUNI YA GESI

SIMU	TOVUTI
------	--------

KAMPUNI YA MAJI

SIMU	TOVUTI
------	--------

SHIRIKA LA DHARURA LA KAUNTI

SIMU	TOVUTI
------	--------

SHIRIKA LA MSAADA

SHIRIKA LA MSAADA

SIMU

BARUA PEPE

TOVUTI

SHIRIKA LA MSAADA

SIMU

TOVUTI

SHIRIKA LA MSAADA

SIMU

TOVUTI

Piga 2-1-1 kwa maelezo kuhusu njia na makao ya uhamishiaji.

**MKOBA WA
SAFARI**

TAYARISHA MKOBA WA SAFARI WENYE VITU UNAVYOHITAJI: FUNGASHA VITU MAPEMA

Majanga mengi si ya kutarajiwa na hutendeka haraka. Huenda usiwe na muda wa kufanya ununuzi, wala hata kufungasha. Fungasha vitu muhimu nya kila mwanafamilia sasa, ili wewe na familia yako muwe na mtakachohitaji baadaye.

VITU VYA KUFUNGASHA SASA

Hati

Nakala za utambulisho na bima.
Hatimiliiki na karatasi nyingine muhimu kwako.
Picha za familia na wanyama vipenzi.

Pesa

Bili ndogo \$1s & \$5s.
Okoa kidogokidogo kwa wakati.

Ramani

Tia alama kwenye ramani ya karatasi njia tofauti za kutoka kwenye mtaa wako.

Orodha ya Dawa

Orodhesha dawa zote za maagizo.
Taarifa nyingine muhimu za matibabu

Mwongozo Huu

Orodha yako ya **Ungana na Ulinde** na **Local Resource Directory** uliyojaza.

Orodha yako ya **Grab and Go** uliyojaza.

TAYARISHA MKOBA WA SAFARI WENYE VITU UNAVYOHITAJI: 3. GRAB AND GO

FUNGASHA UNAPOONDOKA

- Kibeti au pochi na funguo
- Simu na chaja
- Dawa
- Barakoa

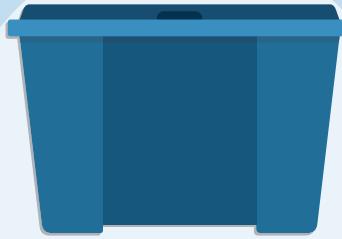
BORA KUCHUKUA IKIWA TAYARI UNAZO

- Redio ya kuhamisha
- Kurunzi
- Vifaa vya huduma ya kwanza
- Kompyuta ya kuhamisha

Andika hapa kitu kingine unachopaswa kubeba cha kila mtu katika familia yako. Mavazi? Mswaki? Fikiria mahitaji ya watoto wachanga, watu wazima, watu walio na maradhi au ulemavu na wanyama vipenzi.

KISANDUKU CHA KUSALIA MAHALI

UNDA KISANDUKU CHA KUSALIA MAHALI WAKATI HUWEZI 4. KUONDOKA: VITU MUHIMU

Katika majanga mengine, huenda ukawa salama zaidi kwa kusalia nyumbani. Huenda usiwe na maji ya kunywa, ya kuoga au ya kupiga maji msalani. Huenda usiwe na umeme wa kufanya chakula kiwe baridi, kuwasha taa au kumemesha simu yako.

Ongeza vitu kweneye **Kisanduku cha Kusalia Mahali**, wakati huwezi kuondoka nyumbani. Jitayariske kwa siku zisizopungua 3 bila maji au umeme. Okoa kidogokidogo kwa wakati, hadi uwe na ya kutosha kwa kila mtu aliye katika familia. Mkumbuke mnyama kipenzi yeoyote. Ikiwa tayari una kurunzi au redio ya kuhamisha, iweke mahali ambapo ni rahisi kupata.

VITU VYA KUFUNGASHA SASA

Maji

Hifadhi hadi magaloni 3 kwa kila mtu, kwa ajili ya kunywa na kuosha.

Chakula

Tenga vyakula visivyoharibika na visivyohitaji kupikwa.

Unajua vizuri kile ambacho wewe na familia yako mnapenda kula.

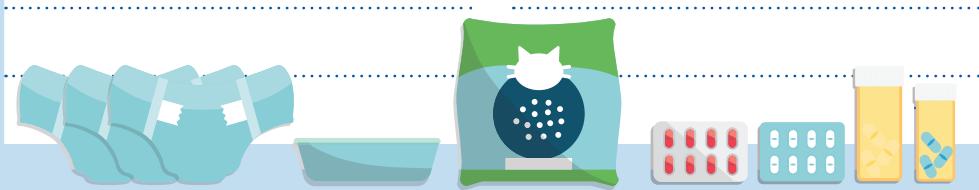
Mifuko ya Taka

Tenga mifuko ya plastiki ya ziada, pamoja na vifuniko ili utumie katika ndoo kwa ajili ya choo.

4. UNDA KISANDUKU CHA KUSALIA MAHALI WAKATI HUWEZI • KUONDOKA: VITU MUHIMU

Andika hapa kitu chochote muhimu unachotumia kila siku ambacho huenda ukapungukiwa ukikwama nyumbani kwa siku nyingi. Tenga ziada kidogo katika **Kisanduku cha Kusalia Mahali**, endapo hutaweza kuenda dukani.

5. WASAIDIE MARAFIKI NA JIRANI KUJITAYARISHA

Fikiria yule anayeweza kuwa wa kwanza kwenye tukio kusaidia katika mtaa wako wakati wa janga unapofikiria majibu yako kwa maswali haya:

NI NANI ALIYE NYUMBANI KATIKA FAMILIA YAKO MCHANA?

NI NANI ALIYE NYUMBANI KATIKA MITAA YAKO ANAYEWEZA KUPATIKANA ILI KUKUSAIDIA MCHANA?

JE, USIKU? WIKENDI?

NI NANI KATIKA MTAALI WAKO ANAWEZA KUHITAJI USAIDIZI?

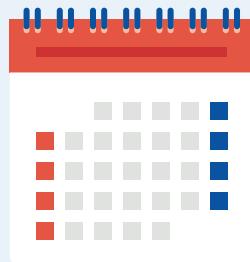
Kufikiria mambo haya kutakusaidia kujitayarisha na kuanzisha mazungumzo na jirani zako.

Jadili maswali yaya haya na jirani zako, zungumza nao kuhusu usaidizi wanaoweza kuhitaji na kuwa tayari kusaidia mahali unapoweza.

KALENDA YA USALAMA WA HATUA KWA HATUA

Huhitaji kufuata kalenda hii kama ilivyo. Fuata tu hatua chache kila wiki kwa kasi yako. Utafurahia utulivu wa akili ukijua kwamba uko tayari janga likitokea.

WIKI YA 1

Fungasha **Mkoba wa Safari** wa kila mtu katika familia yako.

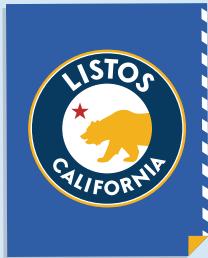
Jisajili wa arifa za hali ya dharura karibu nawe kwenye **CalAlerts.org**.

WIKI YA 2

Unda mpango wako wa **Ungana na Ulinde** wa familia, jirani, watunzaji.

Zungumza kuhusu mipango yako na watu walio kwenye orodha yako.

WIKI YA 3

Jifunze njia tofauti za uhamishaji na uzitie alama kwenye ramani.

Jifunze mpango wako wa **Hatua ya Uhamishaji**.

WIKI YA 4

Anza kufungasha **Kisanduku cha Kusalia Mahali** ili uwe salama na starehe nyumbani.

Fanya kidogokidogo hadi ujihisi kuwa tayari.

VIDOKEZO MSINGI KWAFU

Beba Hati ya Utambulisho Familia zinaweza kutengana wakati janga linapotokea. Watu na wanyama vipenzi hutengana.

- ✓ Kila mtu unayemjali anapaswa kubeba hati ya utambulisho.
- ✓ Weka hati za utambulisho za maandishi katika mikoba ya shule ya watoto.
- ✓ Tumia lebo au bangili ya arifa ya matibabu.
- ✓ Pata lebo na maikrochipu za sasa za wanyama kipenzi.
- ✓ Picha za familia na wanyama vipenzi zinaweza kusaidia kuungana ten.

Unda Mtando wa Misaada: Tayarisha mpango mbadala endapo kutakuwa na hali ya dharura. Fikiria yule unayeweza kumtegemea.

- ✓ Zungumza na jirani zako kuhusu mahitaji yao na yako.
- ✓ Jadili mipango ya janga na watunzaji.
- ✓ Uliza shule kuhusu mipango ya kuungana tena na wazazi na watoto.
- ✓ Pangia mapema kwa ajili ya wasaidizi wenye ujuzi ili kusaidia kwa uhamishajji.
- ✓ Shiriki funguo na marafiki wa kuaminika ili kuwaokoa wanya wako vipenzi.

AJILI YA JANGA LOLOTE

Beba Dawa na Kifaa cha Nishati cha Ziada:

Watu wengi hawawezi kukaa siku tatu bila dawa. Wengine wanahitaji umeme ili kuwashaa vifaa.

- ✓ Beba dawa ya ziada unapoondoka nyumbani.
- ✓ Piga picha (au beba) ya orodha ya madaktari na dawa za maagizo.
- ✓ Omba duka la dawa lifanye upya dawa za maagizo ya siku 30 kuwa siku 28.
- ✓ Hifadhi dozi za ziada katika Mkoba wa Safari.
- ✓ Pangia ili uhakikishe dawa ni baridi na umemeshe vifaa.

Punguza Msongo wa Mawazo: Punguza msongo wa mawazo kimwili na kiakili kwa kupanga mapema.

- ✓ Piga **211** ili kupata makao ya mahitaji mahususi.
- ✓ Tia lebo vifaa kabla ya uhamishaji.
- ✓ Jisaili kwa arifa kutoka kwenye kampuni yako ya nishati kuhusu kukatika kwa nguvu za umeme.
- ✓ Fungasha vifaa matibabu na mawasiliano maalum.
- ✓ Pangia ili kuwatia moyo walio na maradhi ya Alzheimer au ya akili.

VIDOKEZO VYA HALI

Majanga ni changamoto kwa kila mtu. Kila mmoja wetu ana mahitaji tofauti ya kujitayarisha kwa janga. Wewe, au mtu mwengine unayemjali, anaweza kunufaika kutohana na kuweka mpango wa mapema. Fikiria njia za kufanya hali kuwa salama na kumridhisha kila mtu.

JITAYARISHE

Wanawake Wajawazito

Mwulize daktari wako jinsi ya kupata huduma au kujifungua wakati wa janga.

Panga mapema ili kuepuka hewa mbaya, maji machafu na chakula kisicho salama.

Waambie wafanyakazi walio kwenye makao kwamba wewe ni mjamzito.

Wazazi wa Watoto Waliozaliwa Karibuni

Ikiwa unatumia fomula, tenga maji mengi safi.

Nunua au unda kombeo ya mwili ili utembee mwendo mrefu na mtoto.

Fahamu mpango wa usalama wa mtunzaji wa mtoto wako.

Watunzaji

Unda mpango wa hali ya dharura na mpokeaji wako wa utunzaji.

Unda mtandao wa msaada mbali na wewe.

Msaidie mpokeaji wako wa utunzaji kufungasha vifaa vinavyohitajika.

BALIMBALI

Zungumza na watu unaowaamini – kwenye kliniki, shule, jamii za kidini, makundi ya msaada wa afya, vituo vya kuwatunza wakongwe na walemavu, mashirika ya huduma za jamii, vituo vya kuishi kwa kujitegemea. Hivi hapa baadhi ya vidokezo vya usalama vinavyoweza kusaidia.

JITAYARISHE

Watu walio na Wanyama

Vipenzi

Mnunulie mnyama wako kipenzi lebo na maikrochipu ya kitambulisho ikiwezekana.

Fungasha chakula, maji, dawa na thibitisho la chanjo.

Pigia 211 ili kuuliza makao ya umma yanayokubali wanyama.

Wakongwe

Beba maelezo ya mawasiliano ya familia/mtunzaji katika kibeti chako.

Chapisha nambari za familia na hali ya dharura karibu na simu zako.

Jifunze kuhusu mipango ya dharura ya jamii wakati wa kustaafu.

Jamii za Vijijini

Shiriki arifa kuititia simu na mitandao ya redio ham.

Kutana na jirani ili kujadili ushirikiano.

Panga mapema kwa ajili ya kuhamisha wanyama wakubwa.

VIDOKEZO VYA HALI

PANGA MAPEMA

Watu walio na Ulemavu wa Ukuaji

Tambua marafiki wa kuaminika kuwategemea wakati wa janga.

Unda mpango pamoja na mtandao huu wa msaada.

Jifunze mpango wako ili kukusaidia kuhisi salama.

Watu walio na Ulemavu wa Matamshi/ Mawasiliano

Beba kadi ya maagizo kuhusu jinsi ya kuwasiliana nawe.

Beba vifaa va mawasiliano, kadi za vifungu nya maneno au mbao za picha.

Fahamu jinsi ya kubadilisha kifaa chako cha usaidizi ikiwa kimeharibika/kimepotea.

Watu walio na Umelavu wa Kutembea na Ulemavu Mwingine wa Kimwili

Panga mapema na marafiki wa kuaminika kwa ajili ya usafiri.

Unda mpango kwa ajili ya ngazi/reli zilizoharibika.

Hamisha haraka iwezekanavyo ili kukupa muda wa ziada wa kuondoka salama.

BALIMBALI

PANGA MAPEMA

Usafiri wenge Changamoto

Weka mpango wa kushiriki usafiri ikiwa unahitajika kuhama.

Uliza ikiwa usafiri wa umma unaweza kuwa wa bila malipo baada ya janga asili.

Fahamu ikiwa huduma za kushiriki safari zitakuwa na safari za bila malipo kwenye makao.

Watu Wasio na Ufasaha wa Kiingereza.

Tafuta vyanzo vya jamii vya kuaminika ili uzungumze kuhusu machaguo ya usalama.

Waombe vijana wanaozungumza lugha mbili washiriki hatua za usalama nawe.

Tafiti chombo cha habari unachofuata ambacho kinatoa arifa za hali ya dharura.

Wakazi Wapya wa California

Jifunze mambo ya msingi ya mfumo wa hali ya dharura, kama kupigia 211.

Uliza jamii yako jinsi majanga yalivyo tofauti hapa.

Tafuta vyanzo vya kuaminika katika hali za dharura mbali na serikali.

VIDOKEZO VYA USALAMA: MOTO WA NYIKA

KABLA

Onyo la Kiashiria cha
Hatari inamaanisha
jitayariske SASA.

Panga kwa ajili ya
kukosekana kwa umeme.
Usitumie mishumaa.

Nunua bandana au
barakoa ili ukinge
mapafu.

Hakikisha kuwa bomba
la maji linafanya kazi.

Safisha mifereji.
Ondoka kichaka karibu
na nyumbani.

WAKATI WA

"Usisubiri na
kuona". Ondoka
unapoambiwa!

Ondoka
maeneo yenye
moshi haraka.

Funga milango na madirisha
yote. Zima kiyoyozi.

Fungua au ondoa mapazia
au kinga.

Watayariske
wanyama vipenzi
kwa uhamishaji.

VIDOKEZO VYA USALAMA: MAFURIKO

KABLA

Ondoa uchafu kwenye mabomba na njia za maji...

2
↑

Hamisha vitu vya thamani hadi ghorofa za juu.

Nunua maturubali ya plastiki, mifuko ya changarawe ili kuzuia maji.

Hakikisha kuwa tangi la mafuta ya gari si chini ya nusu.

Fahamu njia bora za kukwepa hadi sehemu ya juu.

WAKATI WA

"Usisubiri na kuona". Ondoka unapoambiwa!

Usiwahi kutembea kamwe kwenye maji yanayosonga.

Usiwahi kuendesha gari kamwe kwenye maeneo yenye mafuriko.

Tahadhari maporomoko ya matope baada ya moto wa nyika.

Tahadhari tsunami kwenye pwani baada ya tetemeko la ardhi.

VIDOKEZO VYA USALAMA: TETEMEKO LA ARDHI

KABLA

Linda samani ndefu kwenye kuta.

Usitundike kitu chochote kizito juu ya kitanda, sofa wala kitu.

Pata programu ya MyShake bila malipo kwa maonyo ya tetemeko la ardhi.

Jifunze majaribio ya usalama wa tetemeko la ardhi.

Jifunze jinsi ya kuzima gesi, umeme na maji.

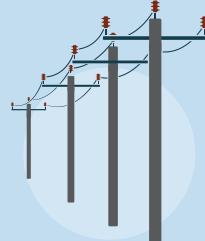
WAKATI WA

Usiharakishe kuenda nje, Ingia mvunguni mwa meza au dawati.

Salia kitandani na ufunike kichwa kwa mto.

Nje, kaa mbali na chochote kinachoweza kuanguka.

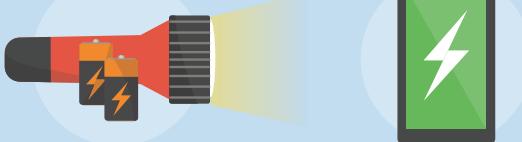
Simamisha gari na uegeshe mbali na majengo, miti.

Jitayarische kwa mitetemeko midogo ya ardhi ya baadaye

VIDOKEZO VYA USALAMA: KUKATIKA KWA NGUVU ZA UMEME

KABLA

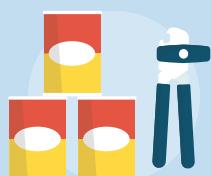

Tayarisha kurunzi na kandili – hakuna mishumaa.

Hakikisha kuwa betri za simu zimejaa chaji.

Hakikisha kuwa tangi la mafuta ya gari si chini ya nusu.

Nunua chakula ambacho hakitaharibika na hakihitaji kupikwa.

Nunua barafu ili uhakikishe kuwa chakula au dawa ni baridi.

WAKATI WA

Choma vifaa/elektroniki kwenye umeme ili kuzuia uharibifu.

Acha taa moja kwenye umeme.

Hakikisha kuwa jofoku na friza yako zimefungwa.

Tumia jenereta, stovu ya kambi na milango yenye chanja.

Usitumie stovu yako ya gesi kupasha joto.

LISTOSCALIFORNIA.ORG

Pata huduma zaidi ili ujilayarishe.